

Sygn. akt VU 42/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 marca 2019 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Beata Łapińska

Protokolant st. sekr. sądowy Karolina Rudecka

po rozpoznaniu w dniu 13 marca 2019 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku M. U.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o rekompensatę

na skutek odwołania M. U.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 11 grudnia 2018 r. sygn. (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 42/19

UZASDNNIENIE

Decyzją z dnia 11 grudnia 2018 roku, znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił M. U. przyznania rekompensaty za okres pracy w szczególnych warunkach.

W uzasadnieniu wskazał, że decyzją z dnia 26 listopada 2013 roku przyznano jej wcześniejszą emeryturę w oparciu o ustawę o emeryturach i rentach z FUS, w związku z czym nie przysługuje jej rekompensata.

W odwołaniu od decyzji ZUS wnioskodawczyni o uchylenie skarżonej decyzji

i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji. W uzasadnieniu podniosła, że na dzień 1 stycznia 2009 roku spełniała warunki przyznania rekompensaty w postaci dodatku do kapitału początkowego z tytułu pracy

w warunkach szczególnych wynoszących co najmniej 15 lat.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powtarzając argumentację ze skarżonej decyzji. Podniósł dodatkowo, że zgodnie z ustaloną linią orzecniczą sądów pracy i ubezpieczeń społecznych nabycie prawa do wcześniejszej emerytury jest przesłanką negatywną przyznania prawa do rekompensaty.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. U. urodzona w dniu (...), w dniu 9 listopada

2013 roku złożyła wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Wskazała, że nie

jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

(dowód: wniosek o emeryturę, k. 5-9 w aktach ZUS)

Od dnia 3 maja 1976 roku do dnia 5 maja 2014 roku stale i w pełnym wymiarze wykonywała pracę pielęgniarki w Domu (...) w D..

(dowód: świadectwo pracy w warunkach szczególnych, k. 10 i 27 w aktach ZUS)

Decyzją z dnia 26 listopada 2013 roku ZUS przyznał wnioskodawczyni prawo do wcześniejszej emerytury od dnia 1 listopada 2013 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

(dowód: decyzja z dnia 26.11.2013, k. 11 w aktach ZUS),

Emerytura została zawieszona z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia. Następnie, w związku z ustaniem zatrudnienia, organ rentowy decyzją z dnia 28 maja 2014 roku ustalił wysokość emerytury i podjął jej wypłatę od dnia 1 maja

2014 roku.

(dowód: decyzja z dnia 28 maja 2014 roku, k. 33 w aktach ZUS)

Sąd Okręgowy dokonał oceny dowodów i zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Regulacja dotycząca rekompensaty z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych, o którą ubiegała się M. U., została wprowadzona do ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (tekst jednolity

Dz. U. z 2015r., poz. 965). Art. 2 pkt 5 tej ustawy zawiera definicję rekompensaty rozumianej jako odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabeżdą prawa do emerytury pomostowej. Z kolei warunki jej przyznawania oraz sposób jej obliczenia wskazują art. 21-23 zamieszczone w Rozdziale III „Rekompensata”. Art. 23 stanowi, że ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę oraz, że przyznawana jest ona w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W art. 21 ust. 1 ustawy wskazano natomiast, że rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy

o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat.

Z art. 21 ust. 2 ustawy wynika zaś, że rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Celem rekompensaty, o której mowa w cytowanych przepisach, podobnie jak

1 emerytury pomostowej, jest łagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych przy pracach w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W przypadku rekompensaty realizacja tego celu polega jednak nie na stworzeniu możliwości wcześniejszego zakończenia aktywności zawodowej, lecz na odpowiednim zwiększeniu podstawy wymiaru emerytury z FUS, do której osoba uprawniona nabyła prawo po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego.

Wskazane przepisy art. 2 pkt 5 i art. 21 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych formułują dwie zasadnicze przesłanki nabycia prawa do rekompensaty:

- 1) nienabycie prawa do emerytury pomostowej,
- 2) osiągnięcie okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS wynoszącego co najmniej 15 lat.

Z kolei w art. 21 ust. 2 tej ustawy została zawarta przesłanka negatywna, którą stanowi nabycie prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Może ona budzić wątpliwości, gdyż literalna wykładnia tego wyrwanego z kontekstu normatywnego przepisu może prowadzić do wniosku, że prawo do rekompensaty przysługuje wyłącznie tym osobom, które nie nabyły prawa do jakiegokolwiek emerytury z FUS.

Skoro jednak, zgodnie z art. 23 ustawy o emeryturach pomostowych, rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, a zgodnie z art. 173 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS kapitał początkowy ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r., za których były opłacane składki na ubezpieczenie społeczne przed dniem 1 stycznia 1999r., to warunek sformułowany w art. 21 ust. 2 ustawy o emeryturach pomostowych należy rozumieć w taki sposób, że rekompensata jest adresowana wyłącznie do ubezpieczonych objętych systemem emerytalnym zdefiniowanej składki, którzy przed osiągnięciem podstawowego wieku emerytalnego nie nabyli prawa do emerytury z FUS obliczanej według formuły zdefiniowanego świadczenia. Przyjąć tym samym również należy, że rekompensata nie przysługuje tym ubezpieczonym, którzy zostali objęci ubezpieczeniem społecznym lub rozpoczęli służbę po 31 grudnia 1998r.

Słuszność wskazanej interpretacji potwierdził Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 17 grudnia 2015r. (III AUa 717/15, Legalis nr 1398722).

W rozpatrywanej sprawie, poza sporem jest, iż M. U. legitymuje się okresem 15 lat pracy w warunkach szczególnych, co zostało stwierdzone świadectwem pracy, w którym wskazano, że od dnia 3 maja 1976 do dnia 5 maja 2014 roku wykonywała pracę pielęgniarki (kierownika zespołu) w Domu (...), wymienioną w Wykazie A Dziale XII poz. 5 pkt.

3 Zarządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 13 lutego 1989 roku w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu zdrowia i opieki społecznej. Implikowało to wydaniem przez ZUS w dniu 26 listopada 2013 roku decyzji o przyznaniu emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach od dnia 1 listopada 2013 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury.

Reasumując analiza zgromadzonego materiału dowodowego wykazała, że skoro skarżąca uprawniona była do wcześniejszej emerytury to nie może ona nabyć prawa do rekompensaty i z tych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 477 .14 kpc uznał, iż decyzja organu rentowego odpowiada prawu , a odwołanie jako bezzasadne podlega oddaleniu.